హరిప్రియ

—సత్యవాడ సోదరీమణులు

హరిప్రియ తను చెప్పబోయే హరికథలోని రసవత్తరమైన సన్నివేశాలు మరోసారి సాధన చేసుకుంటోంది. గొంతులోని మాధుర్యం శృతి చెడకుండా భావయుక్తంగా పలక గలగాలి. అభినయం కూడా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి.

ఏమిటో! తను సరిగా చెప్పగలిగితే పేరువస్తుంది. జీవనోపాధికి ఓ అవకాశం ఏర్పడుతుంది. తను మొదటిసారే సరిగా చెప్పలేకపోతే.. ఆ పైన ఊహించలేకపోయింది.

తను నేర్చిన కళ కనీసం తనకు కుటుంబ పోషణకైనా ఉపయోగపడాలి. ఓ గంట తర్వాత గది నుంచి బయటకు వచ్చిన హరిప్రియ "అమ్మా! టైము కావస్తోంది. ఇక నే వెళ్ళాలి" అంది. "ఒక్కదానివే వెళ్ళాలా? వచ్చేటపుడు ఎంత రాత్రి అవుతుందో?" "సరే ఏం చెయ్యమన్నావమ్మా? తమ్ముళ్ళకు తీరికలేదన్నారు. చెల్లాయిలు కూడా రావటానికి కుదరదన్నారు. అయినా ఇప్పుడు నాకేం భయం." హరిప్రియ తయారై బయలుదేరింది. అలా ఆడపిల్ల ఒంటరిగా హరికథ చెప్పడం కోసం వెడుతుంటే అన్నపూర్ణమ్మ మనస్సు ఏదోలా అయిపోయింది. ఏమిటో తనకు భగవంతుడు ఇలాటి స్థితి ఎందుకు కల్గించాడో! ఆవిడ కళ్ళల్లో కన్నీటిబొట్లు నిలిచాయి. పోనీ తనే కూతురికి తోడుగా వెళ్ళవుండవలసిందేమో! కానీ ఎలా? నిట్టూర్చుతూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

తంబూరా శృతి. ఆ శృతిలో నెమ్మదిగా లీనమవుతోంది వయొలెన్. మృదంగం శృతి సరిచేసుకున్నది. హరిప్రియ గొంతు సవరించుకుంది. వినడంకోసం వచ్చిన ప్రేక్షకులకు, భగవంతునికి ఒక్కసారి నమస్కరించింది. "హరికథ ప్రారంభించవచ్చు" ఓ కంఠం నెమ్మదిగా పలికింది. తనకు దూరమై పోయిన తండ్రికి మనస్సులోనే నమస్కరించుకొని కథాప్రారంభం చేసింది. హరిప్రియది మాధుర్యభరితమైన కంఠస్వరం. ముఖంలో తీయదనం. సంగీత ప్రావీణ్యత సమ్మోహితంగా వెలుగుతున్న తీరు శ్రోతలను మరిపించింది. ఆ మూడు గంటల సమయం అలా సాఫీగా గడిచిపోయింది. పూర్తయ్యాక అందరూ హరిప్రియను ఎంతగానో అభినందించారు. "ఇంత చక్కని కథా కాలక్షేపం ఎక్కడా వినలేదు.... వయస్సులో ఏమంత పెద్దది కాకపోయినా ఎంత చక్కగా చెప్పింది. ఏమి గాత్రమాధుర్యం! ఈ అమ్మాయికి మంచి భవిష్యత్తుంది ...." ఇలాంటి మాటలు అందరినుంచి హరిప్రియకు కర్ణపేయంగా వినవస్తున్నాయి. ఎంతో సంతోషంగా అనిపించింది ఆమెకు. కార్యక్రమం తర్వాత కథాకాలక్షేపాన్ని ఏర్పాటుచేసిన పెద్దల దగ్గర పారితోషికం అందుకొని ఇంటికి బయలుదేరింది ఆటోలో. ఇల్లు చేరుకునేసరికి అర్ధరాత్రి దాటిపోయింది. అన్నపూర్ణమ్మ మాత్రం కూతురి కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చుంది. హరిప్రియ రాగానే "అమ్మయ్య వచ్చేశావా తల్లీ" అంది ఆప్యాయంగా. "రా! పడుకోవమ్మా నేనేమైపోతానని కాసేపటికే [illegible] పెట్టేసుకున్నావా?' అంటూ వచ్చేసింది. "ఇదిగో అమ్మా! నీదగ్గర వుంచు. తొలిసారిగా నాకు లభించిన పారితోషికం. ఇంక కొన్నాళ్ళు ఎలా గడుస్తుందా అన్న దిగులు లేదు. ముఖ్యమైన అవసరాలు తీరుతాయి. రేపు బజారుకెళ్ళి ఇంటికి కావలసినవి తీసుకొస్తా. త్వరలోనే ఇలాంటి మరో అవకాశం వస్తే అదృష్టవంతులమే!" హరిప్రియ తన చేతుల్లో ఉంచిన డబ్బును భగవత్ ప్రసాదంగా భావించి కళ్ళకద్దుకుంది అన్నపూర్ణమ్మ. హరిప్రియ ముఖం కడుక్కొని బట్టలు మార్చుకొని వచ్చేసరికి అన్నపూర్ణమ్మ భోజనం వడ్డించింది. "నాకు ఆకలిగా లేదమ్మా! ఈ పూటకు ఇంకేం వద్దు" "అదేమిటే కాస్త ఎంగిలిపడు. పోనీ కొద్దిగా పాలైనా తాగు. రేపటి నుంచీ బాకీ తీర్చేస్తే పాలవాడు పాలుపోస్తాడు" తల్లి బలవంతాన అన్నం తినిపించింది. హరిప్రియ వెళ్ళిపడుకుంది బాగా అలసి వుండడంవల్ల వెంటనే నిద్రపట్టేసింది. అన్నపూర్ణమ్మ మనసుమాత్రం పాతజ్ఞాపకాలతో బరువెక్కిపోయింది. నిద్రపోతున్న హరిప్రియను ప్రేమగా ఒక్కసారి చూసింది. నిన్న మొన్నటివరకు హరిప్రియ పెళ్ళినిగురించి తనూ, ఆయనా ఎన్ని బంగారు కలలు కన్నారని! ఎంతో ధనవంతుడు, ఓ పెద్ద ఆఫీసరు హరిప్రియకు భర్త కావాలని తను అనుకుంటే, విద్యావంతుడు, వినయసంపన్నుడు హరిప్రియనుచేపట్టాలని కన్నతండ్రి ఆశించేవారు. భర్త తలపులో మెదలగానే అన్నపూర్ణమ్మకు దుఃఖం వచ్చింది. అత్తవారింటికి వచ్చినప్పటినుంచి తనకు ఎంతగానో ప్రేమానురాగాలందించి కన్నవారిని మరిపించిన భర్తగా నారాయణరావు రూపం ఆమె కళ్ళల్లో కదలాడింది. "ఆయనే జీవించి వుంటే తనకీరోజు ఇన్నిసమస్యలు కలతలూ వుండేవా?"

ఆ దంపతులకెప్పుడూ సంసార జీవితం నిస్సారంగా అనిపించేది కాదు. ఆర్థిక ఇబ్బందులైనా, మరే ఒడిదుడుకులైనా చిత్తస్థైర్యంతో చిరునవ్వుతో నెట్టుకు పోయేవారు. ఐదుగురి బిడ్డలకు జన్మనిచ్చి, అందరిపట్ల తమ బాధ్యత నెరవేర్చటానికి ప్రయత్నించేవారు. "హరిప్రియ కైతే చదువు అంటే ఆసక్తి లేకపోయినా ఆయన ప్రోత్సాహంతో ఇంటరు పూర్తి చేసింది. అప్పటి నుంచి సంబంధంకోసం అన్వేషిస్తూనే ఉన్నారు. కానీ దానికా మూడుముళ్ళులూ పడే అదృష్టం లేదేమో! ఇలా జరిగింది. పదవీకాలం ముగియకుండానే హటాత్తుగా ఆయన తననూ బిడ్డలనూ దిక్కులేని వాళ్ళను చేసి వెళ్ళిపోయారు. ఇప్పుడు తనకూ, హరిప్రియకూ ఒకటే దిగులు. ఈ లేమిని ఎలా నెట్టుకు రావడం. ఈ పిల్లల బ్రతుకులను ఎలా ఒక గమ్యం చేర్చటం! హరిప్రియ ఈ బాధ్యత తనపైన వేసుకుంది. తండ్రి ముచ్చటపడి చెప్పించిన హరికథలు ఇపుడు తన జీవితానికి, కుటుంబ భవిష్యత్తుకి ఆసరా కాగలవని తోచింది. ఆ మాటే తనతో అంది. చిన్నప్పటినుంచీ శ్రావ్యమైన కంఠస్వరమని. హరిప్రియ సరదాపడి హరికథలు నేర్చుకుంటే తను అడ్డుచెప్పలేదు. ఆడపిల్లకనక ఆటా,పాటగా అభ్యాసంచేస్తూ ఉంది అనుకుంది అప్పట్లో! కానీ ఈరోజు పదిమంది ఎదురుగా హరికథలు చెప్పి తన కూతురు సంపాదించవలసిన అవసరం కలిగింది ..." తీవ్రమైన ఆలోచనలతోనే ఆ రాత్రి తెల్లవారిపోయింది.

హరిప్రియ సంపాదనతో రోజులు సాఫీగా గడిచిపోతుంటే అన్నపూర్ణమ్మ ఆమెని గురించి మళ్ళీ ఎప్పుడూ అలా తీవ్రంగా ఆలోచించలేదు. కొడుకు లిద్దరూ ప్రయోజకులై హరిప్రియ చేతులమీదగానే ఉద్యోగాలు సంపాదించి సతీమణులతో తమ జీవితాలను స్థిరపరచుకున్నారు. హరికథలు చెప్పటం ప్రారంభించిన కొద్ది కాలానికే ఎంతో కీర్తిని ఆర్జించ గల్గిన హరిప్రియ అహోరాత్రులూ శ్రమించి లోటు లేకుండా సంపాదించడం వల్ల చెల్లెళ్ళ పెళ్ళిళ్ళు కూడా వున్నంతలో సజావుగానే చేసెయ్యగల్గింది. నిజానికి అన్నపూర్ణమ్మకి ఇప్పుడు ఎలాటి దిగులూ లేదనే చెప్పాలి. మగపిల్లలు ప్రయోజకులు కాగలిగారు. తను కన్న స్త్రీ సంతానంలో ఇద్దరు హాయిగా సంసారాలు చేసుకుంటున్నారు. ఎటూ మిగిలింది హరిప్రియే. కానీ ఆ విషయం అన్నపూర్ణమ్మకు పదే పదే గుర్తుకురాదు. పెద్దకోడలు ఉద్యోగం చేస్తున్నది కనక పిల్లల సంరక్షణకు అన్నపూర్ణమ్మను వచ్చేయమంటే, ఆడపిల్లను ఒంటరిగా వదిలేసి వెళ్ళితే లోకం ఏమనుకుంటుందో అని కొద్దిగా సంకోచించినా కొడుకు కోడలు మాట తీసెయ్యలేక వెళ్ళిపోయింది. ఆ జీవితమే హాయనిపించింది ఆమెకు. హరిప్రియ ఆమె తలపులలో నుంచి పూర్తిగా దూరమై పోసాగింది. పున్నామనరకం నుంచి రక్షించేవాడు కొడుకు! కొడుకు కోసం ఏమైనా చెయ్యాలి అనుకొని ఆత్మ వంచన చేసుకోసాగింది.

హరిప్రియకు ఆశ్చర్యమనిపించింది. తనవాళ్ళందరూ తన నెలా వదిలేశారు. తనవల్లే ప్రయోజకులైన తమ్ముళ్ళు, తన మూలంగానే ఇల్లాళ్ళయి జీవిత సౌఖ్యాలన్నీ అనుభవిస్తూ ఇల్లు దిద్దుకుంటున్న చెల్లెళ్ళూ, తండ్రి పోయినప్పటి నుంచీ బాధ్యతంతా తనకే అప్పగించి ప్రశాంతంగా మిగిలిన వాళ్ళకు, తనవల్లే వాళ్ళ భవిష్యత్తు సుఖమయం చేసిన తన తల్లికీ- వీరందరికీ తనేమీ కాకుండాపోయిందా? తనకిక మిగిలింది ఒంటరి జీవితమేనా?

తనవాళ్ళందరి కోసం బ్రతికి తనకంటూ జీవితంలో ఏమీ మిగుల్చుకోలేక పోయింది. [illegible] కోసం పాకులాడుతున్న తీగలా ఆమె మనసు తోడుకోసం వెతుక్కోసాగింది. ఒంటరి జీవితం ఆమెకు వెగటుగా అనిపించింది. రెండవ ప్రయాణమై కొంతకాలం గడపాలని పెద్దతమ్ముడింటికి వెళ్ళింది. అతినాగరీకంగా జీవితాన్ను గడుపుతున్న వాళ్ళకు హరిప్రియ ఉనికి భరించరానిదిగా అనిపించింది. ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించిన హరిప్రియను ఆప్రాంతంవారుకూడా హరికథలు చెప్పమని అడగటంతో ఆ దంపతులకు చికాకు కల్గింది. "అక్కా! నువ్వు మాతో ఉండే అభ్యంతరం లేదు కాని ఈ పిచ్చి పిచ్చి వేషాలన్నీ మానేయి. అమ్మతోపాటు ఇంట్లో ఉండు!" అన్నమాట ములుకులా హరిప్రియ మనస్సును గాయపరచింది. అవమానాన్ని భరించలేక చిన్న తమ్ముని దగ్గరకు వచ్చేసింది.

ఆ ఇంట కూడా ఇంచుమించు అదే పరిస్థితి కలవరపెట్టసాగింది. అవకాశం లభించినపుడు తన కళా జీవితానికి దూరంగా వుండలేకపోతూంది. ఓ సారి ప్రక్క గ్రామంలో హరిప్రియ ప్రోగ్రాం ఇచ్చి వచ్చేసరికి తమ్ముడు మరదలూ మండి పడ్డారు. "అక్కా! నువ్వు మరెప్పుడూ హరికథలు చెప్పొద్దు అది మాకు ఎంత అగౌరవమో తెలుసా! నువ్వు ఎక్కడో దూరానఉండి హరికథలుచెప్తున్నావంటేనే మాకు తలకొట్టేసినట్లు వుంటుంది. ఇకఇక్కడే ప్రారంభించేసంటే మా పరువు ప్రతిష్ఠలు ఏం కావాలి?" నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్న తమ్ముడిని చూస్తుంటె హరిప్రియ హృదయం బాధతోనూ కోపంతోనూ రగిలిపోయింది. ఆపుకోలేక "నేనిప్పుడు అంత కానిపని ఏం చేశాను? మత్తుగా తాగి మన సంస్కృతి సభ్యతలను మరచిపోయి బయట క్లబ్బుల్లో నాట్యాలు చేయటం నాగరికత అనిపించుకుంటుందా? మనసంస్కృతికి ప్రతిబింబాలయిన కళలను చేబట్టటం వల్ల పరువు ప్రతిష్ఠలు భంగపడిపోతాయా" అంది ఆవేశంతో. "అవన్నీ అనవసరం! నీకు ఇష్టమైతే మా ఇంట వంట మనిషిగా వుండు! లేదంటే నీ దారిన నువ్వెళ్ళు!"

హరిప్రియ సహించలేకపోయింది. మర్నాడు ప్రయాణం కాబోతుంటగా తన పేర రెండు ఉత్తరాలు వచ్చాయి. తను వాళ్ళ దగ్గరకు కూడాఎక్కడ వచ్చేస్తుందో అని భయపడి కాబోలు పాపం చెల్లెళ్ళు ఇద్దరూ చెరో ఉత్తరం వ్రాశారు. రెంటి సారాంశం ఒక్కటే. హరికథలు చెప్పే దాని చెల్లెలివని. భర్తలు ఇప్పటికే చులకనగా చూస్తున్నారు." దయచేసి మమ్మల్ని మరచిపో!" హరిప్రియకు నవ్వు వచ్చింది. వాళ్ళు రమ్మన్నా తను వెళ్ళదు. పాపం ప్రయాసపడి రావద్దని రాసేరు. ఏ కళ, వాళ్ళంతా చక్కగా జీవించటానికి పూలబాట వేసిందో, ఆ కళను ఎంతగానో ఏవగించుకుంటున్నారు. వాళ్ళ కోసం సంపాదించటానికి తను ఈ కళను చేపట్టిన రోజుల్లో ఎన్ని ఎదుర్కొంది. అప్పుడు కుటుంబపోషణ కోసమే అనిపించినా ఇపుడు కళారాధనే తన జీవితం.

హరిప్రియ తనవూరు వచ్చేసింది. ఆ రోజే మళ్ళీ అక్కడ తన కథా కాలక్షేపం ఏర్పాటుచేశారు. ఎప్పటిలా శ్రోతలను ఆకట్టుకున్నా తన మనస్సు మాత్రం మనస్సులో లేదు. జీవితంలో ఏదో వెలితి తోస్తోంది. ఆలోచిస్తున్న హరిప్రియను ఓ వ్యక్తి అభినందించటానికి ఆమె దగ్గరకు వచ్చారు. అరవయ్యేళ్ళు పైబడ్డ అతనిని చూడగానే హరిప్రియకు ఎందుకో పూజ్యభావం కల్గింది. వినమ్రంగా నమస్కరించింది. ఎంతగానో మెచ్చుకొని ఆశీర్వదిస్తుంటే ఏదో పులకింతగా అనిపించింది. నువ్వు ఎక్కడ నేర్చుకున్నావని ప్రశం

ఇదో రకం!

ఓసారి పూరీ-తిరుపతి ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ఒరం పురం నుంచి వైజాగ్ వస్తున్నాను. ఇచ్ఛాపురం స్టేషన్‌లో నేను కూర్చున్న కంపార్ట్‌మెంట్‌లోకి నలుగురు పెద్ద మనుషులు ఉరుకులు, పరుగులతో దూరారు. కంపార్ట్‌మెంటులో అంతగా రద్దీ లేదు ఆ నలుగురు వచ్చి నా ముందే కూర్చున్నారు.

"రోజూ రెండు గంటలు లేటుగా వచ్చే ఈ వెధవ ట్రైను ఈ రోజు ఒక్క గంట లేటులోనే వచ్చేసింది. మనం బయలు దేరామనికాలేదు" ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు బొద్దు మీసాలాసామి. మిగతా ముగ్గురూ వంత పాడారు.

టొ. మీ. ఆసామి కళ్ళీ లాల్చీ జేబు లోంచి ఒక పొగాకుచుట్ట తీసి ముట్టించాడు. కిటికీ ప్రక్కగా కూర్చుంటే తనకు సదు పాయంగా వుంటుందని. నేను కూర్చున్న చోటు తనకు కావాలని అభ్యర్థించాడు కాదన లేకపోయాను. అతను, నేను సీట్లు మారాం.

తను బంధువుల అల్లుడి పెళ్ళికి సింహాచలం వెళుతున్నట్లు నేను అడగకపోయినా నాతో చెప్పాడు. ప్రతి స్టేషన్ తిరగ వేస్తూనే వాళ్ళ పంచాయతీలు వింటున్నా. వాళ్ళ 'కవిటి' గ్రామం మొదలు ఢిల్లీ వరకు గ్రామపంచాయితీ నుంచి రాజధాని మంత్రుల వరకు జరుగుతున్న అన్యాయాలు. [illegible] గొంతితారాస్థాయిలో వాళ్ళ మధ్య చర్చ సాగు తుంది.

వాళ్ళు టిక్కెట్లు కొన్నారా. లేదా అని అనుమానం వచ్చింది.

కాని— నా అనుమానం తీరేదెలా

మీరు టిక్కెట్లు కొన్నారా అని అడిగితే మర్యాదగా వుండదు. కాని వాళ్ళు టిక్కెట్లు లేని ప్రయాణీకులన్న నమ్మకం నాలో ఏర్పడిపోయింది.

పలాస స్టేషన్లో టి టి ఇ మా కంపార్ట్ మెంటు ఎక్కాడు. ట్రైను కదిలింది.

ఆ పెద్దమనుషుల అసలు రూపం ఇప్పుడు బయటపడుతుంది

నా అనుమానం నిజమౌతుంది.

నా టిక్కెట్ తనిఖీ అయింది. టిక్కెట్ చూపమని టొ. మీ. వైపు చేయి చాచాడు టి.టి ఇ.

ఇక టొ.మీ టిక్కెట్లు లేవని బేల మొహం.... కాదు ఏడుపు మొహం పెడ తాడు! తప్పదు! నేను ఎదురుచూసే క్షణం రానే వచ్చింది. అతనివేపు ఆసక్తిగా చూశాను.

"రైలుఛార్జీలు పెరుగుతున్నా టిక్కెట్లు కొనక తప్పుతుందా?" అంటూ ఎంతో దర్పం.గా. నిర్లక్ష్యంగా కళ్ళీ లాల్చీ జేబు లోంచి టిక్కెట్లు తీశాడు— నా ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తూ

నాకు కళ్ళు జిగ్గుమన్నాయి. లెంపకాయ కొట్టినట్టనిపించింది.

అతన్ని నేనెంత తక్కువగా వూహిం చాను! నాలో నాకే బాలా సిగ్గేసింది ఎదుటి వారిని దొంగలు, ద్రోహులుగా వూహించి నందుకు నాలో పశ్చాత్తాపం.

టొ.మీ.టిక్కెట్లు టి.టి ఇ కి ఇవ్వబోతూ వుంటే గాలికి ఎగిరి కిటికీలోంచి బయటపడి పోయాయ్ నేను కూడా చూశాను.

"అయ్యో! టిక్కెట్లు" అంటూ గాభరాగా కిటికీలోంచి బయటికి తొంగి చూశాడతను. టిక్కెట్లు ఎక్కడికి ఎగిరిపోయాయో కనిపించలేదు. ఏ భావమూ లేని ముఖంతో ఏం చేయాలో తోచక టి.టి ఇ.ని చూస్తున్నా డతను.

"టిక్కెట్లు చూపించండి" అధికారంగా అడిగాడు టి టి ఇ.

"టిక్కెట్లు... టిక్కెట్లు మీరుచూస్తుండ గానే.." కిటికీవైపు చూస్తూనే జరిగిన విషయం చెప్పబోయాడు టొ. మీ.

"ఆ విషయం నాకనవసరం. మీరు టిక్కెట్లు చూపించండి"

"మీ కళ్ళముందే జరిగింది కదండి. ఇంకా ఎక్కడనుంచి టిక్కెట్లు చూపించ మన్నారు"

"మీరు టిక్కెట్లు లేకుండా ప్రయాణం చేస్తున్నట్లు రాసి పేపర్లు వస్తాయి" వల్ల [illegible] అన్నాడు టి టి ఇ.

టొ మీ నిస్సహాయంగా నావైపు చూస్తున్నాడు.

జరిగిన విషయం చూసినవాడిని నేను టి.టి.ఇ.తో వాదించాను. [illegible] నా వాదన [illegible] టి.టి.ఇ. పెత్తనం [illegible] విడిచిపెట్టాడు.

జరిగిన సంఘటన ఇంకోసారి చర్చా విషయమైంది. తర్వాత ఏదో పిచ్చాపాటి కాలక్షేపంతో ప్రయాణం సాగింది.

సింహాచలం స్టేషను వచ్చింది టొ. మీ. ఆసామి అతని బృందం దిగబోతున్నారు.

"టిక్కెట్లు పోవడం కారణంగా మీరు టి.టి ఇ తో రభసపడ్డారు" అన్నాను నేను.

"మరేం పరవాలేదులెండి. గాలిలో ఎగిరి పోయిన ఆ టిక్కెట్లు నిజమైనవి కావు.అవి బరువు తూచుకున్న టిక్కెట్లు. కావాలని నేనే కిటికీలోంచి పారేశాను" ఘనకార్యం చేసినట్టు దాబుగా చెప్పి నడక సాగించాడు టొ మీ అతని బృందం నవ్వుతూ అతన్ని అనుసరించింది.

—రేగిడి నాగభూషణరావు

హరిప్రియ

సన తర్వాత అడిగాడతను. హరిప్రియ జవాబుకు అతని కళ్ళు వింతకాంతులతో వెలిగిపోయాయి. పట్టరాని సంతోషంతో ఆమెను దగ్గరకు తీసుకున్నాడు."హరీ! నేనే నమ్మా ఆ అదృష్టవంతుడ్ని" అంటూ.హరిప్రియఆనందంతో అతనికి పాదాభివందనం చేసింది. వాత్సల్యంతో తల నిమురుతూ. "చిన్నప్పుడు పరదాకి సాధన చేస్తున్నావనుకున్నాను గానీ. ఇంతగా ఆరాధిస్తావనుకోలేదమ్మా! నాజీవితం ధన్యమైంది అన్నాడు. మాస్టార్ని మరునాడుభోజనానికి ఆహ్వానించి తనమనస్సును కలవర పెడుతున్న తన కథ అంతాచెప్పింది. ఆయన నిండుగా నవ్వి "పిచ్చిపిల్లా! ఇంత మాత్రానికే అంతబాధపడతావేం! కళాకారులకి ఎప్పుడూ వంటరి తనమనేదే ఉండదమ్మా! కళకు మించిన తోడు ఈలోకంలోనేలేదు. నువ్వురంజింపచేస్తున్న శ్రోతలంతా నీవాళ్ళు కాదా! మరింతగా నీ కళను ఆరాధించి హరిప్రియ అనే నీపేరును సార్థకంచేసుకో! మరొక్కమాట. నీ కళను మెచ్చి. నిన్ను అర్థం చేసుకునే జీవిత భాగస్వామినికూడా నువ్వు పొందితే పొందవచ్చు." తన కళను గురించి మాస్టారు అలామాట్లాడేసరికి హరిప్రియ హృదయాకాశంలోని కలత ల మేఘాలు చెదరిపోయాయి.

పరిపూర్ణమైన మనస్సుతో "అంతా మీ ఆశీర్వాదం మాస్టారూ!" అంది.

In Loving Memory of

'SUDARKODI' PADMA RAMANATHAN

May 2, 1946
to
November 23, 1991

Dance teacher and Director of Padmalaya Dance Academy has passed away on November 23, 1991 at 8.30 a.m. while she was travelling with her troupe in a van to Toronto, Canada to perform "Vallithirumanam" at the request of the Hindu Temple Society Canada. Her van skidded , hit a tree and overturned. Padma took her last breath in that fatal accident. She is survived by her husband Mr. Ramanathan and daughter Raja Rajeswari.

Smt. Padma Ramanathan hailing from the Tanjore District, is internationally acclaimed as one fo th finest exponents of Bharatha Natyam. She has also mastered several other forms of Indian Dances and is well-versed in Nattuvangam and Choreography. She is particularly noted for the excellence of her Ballets. ఆవిడ, కూతురు రాజరాజేశ్వరితో కలిసి మన తె.క.స. 1989 ఉగాది కార్యక్రమములో పాల్గొన్నారు. తె.క.స. ఆమె ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని కోరుతున్నది.

అసమర్థుని జీవయాత్ర —ముగింపు

మొహం దాచుకుని వెక్కి-వెక్కి ఏడ్వ సాగింది. ఆమె దుఃఖం చూసి విచలితుడయాడు గౌతమ్. దగ్గరికి లాక్కుంటూ. "ఛ. ఏమిటిది. పిచ్చిదాన్లా? ఊరుకో!" అన్నాడు లాలనగా.

"మీరు నామీద ఉంచిన నమ్మకం వమ్ము చేశాను. నన్ను క్షమించండి" వెక్కుతూ అంది రేణుక.

"నువ్వే నన్ను క్షమించాలి. కోరికలు విగ్రహించుకోమని హితబోధలు చేయడమే తప్ప పెళ్ళయి ఇన్నాళ్ళయినా ఒక్క జాకెట్టుముక్క కొనిపెట్టలేదు నీ అంతట నువ్వే కొనుక్కుంటే ఇంత రభసచేశాను." ఆమె వెన్నునిమురుతూ లాలనగా అన్నాడు గౌతమ్. "లేదండీ. నేను తప్పుచేశాను. మన స్థితిగతు లెటువంటివో తెలిసికూడా ఇరుగమ్మ పొరుగమ్మలతో పోటీపడి ఖరీదయిన చీరకొని మిమ్మల్ని చిక్కుల్లోకి తోశాను...." "జరిగిందేదోజరిగిపోయింది. మరోసారి ఇలాంటి బాధ్యతా రహితమయిన పనిచేసినాకు కోపం తెప్పించకు" అవకాశం జారవిడుచుకోకుండా భార్యకు హితబోధ చేశాడు గౌతమ్.

ఆ రాత్రి అనురాగ వర్షంలో తడిసిపరవశించారు ఇద్దరూ.

తృప్తిగా భర్త గుండెలమీద తలపెట్టి పడుకున్న రేణుకకు ఈనాటి మాధుర్యానికి పరోక్షంగా తన మామగారే కారణం అని పించి ఆయన పట్ల కృతజ్ఞతతో హృదయం నిండిపోగా, "మామయ్యకు థాంక్స్ చెప్పాలండీ!" అంది

ఆమె ముంగురులు సవరిస్తూ, "ఎందుకో?" అన్నాడు గౌతమ్.

"సాయంత్రం మామయ్య రాకుంటె కొండెక్కి కూర్చున్న మీరంత సులభంగా దిగి వచ్చేవారేనా? ఈ రాత్రి ఇంత మధురంగా గడిచేదేనా?"

"ఊరికే థాంక్స్ చెప్పడం కాదు. పండంటి మనవడినిచ్చి మరీ థాంక్స్ చెప్పాలి!" చిలిపిగా అన్నాడు గౌతమ్.

ఎర్రబడిన మొహం అతడి గుండెల్లో దాచేసుకుంటూ, "పొండి!" అంది గారాబంగా రేణుక. ఆమెను మరింతగా తనకేసి హత్తుకుని తృప్తిగా నిద్రకుపక్రమించాడు గౌతమ్.

(క. ఒప్పిలి అప్పన్.రాసిన ఒక తమిళ కథకు స్వేచ్ఛానుసరణ.)